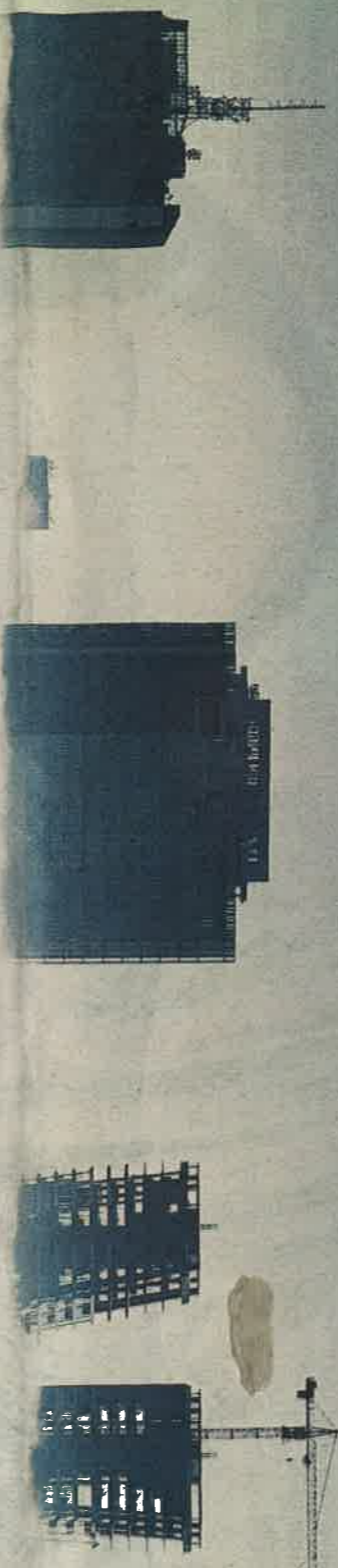

DNES

PRAŽSKÉ VYDÁNÍ
Exstarosta Prahy II na politickém jednání vytáhl pistoli „Jsem ozbrojen jen nabroušeným brkem,“ zlehčuje situaci

Česko se dnuší

„Děka“
Vrcholky pražských mrakodrapů.
Foto: Michal Šula, MAFRA

Česko se potýká s jednou z nejhrošších smogových poklic za posledních deset let.

Ivana Karásková, Radka Hrdinová
reportérky MF DNES

PRAHA Pronikne všude, nezastaví ho zed ani rouška. Smog. Znečištěný, zdravotně škodlivý vzduch.

Odhaduje se, že smog má ročně na svědomí stovky úmrtí, ale přímá souvislost se prokazuje jenom obitně.

PRAHA Tuzemské léčebny pro děti s dýchacími problémy ruší, ale na pobyt v cizině mají zdravotní pojišťovny peněz dost.

VZP chce dát v příštích čtyřech letech na dětské ozdravné pobyty u moře zvané Mořský koník celkem 420 milionů korun. Za to by mělo odletět k moři každý rok 3 000 dětí s astmatem nebo alergiemi. Jen za posledních deset let vydala pojišťovna na tyto akce skoro miliardu.

Léčivé účinky moře u chronicky nemocných dětí lékaři nepochybují. Nelibi se jim však kritéria.

Nejvíce jsou zasaženy Praha, střední Čecy, Plzeňsko a Olomoucko. V hlavním městě byl v neděli překročen limit až čtyřnásobně. „To už je fáze, kdy mluvíme o smogové regulaci, při které musí některé fabriky omezovat výrobu,“ vysvětlil náměstek ředitele České hydroметеорологického ústavu pro ústou ovzáš Jan Macoun.

Ostravsko, které bývá smogem obvykle postiženo nejvíce, je na tom překvapivě lépe než zbytek republiky - díky větrům od jihozápadu.

Podle Macouna vyvolala soutěsnou situaci rozsáhlá tlaková výše nad střední Evropou, která je často provázána inverzním počasím. To

Ve městech vzduch znečišťují emise z aut a průmyslu, na venkově vytápění tuhými palivy a situace tam může být ještě horší.

znamená, že teplota stoupá s výškou. Soutěsně bezvětří a silná přizemní inverze nedovolí, aby se vzduch vertikálně promíchával.

Smogová „děka“ přikryla Česko po letech teplejších zim, kdy se zvýšená koncentrace škodlivin v ovzduší omezovalo spíše na krátká období a jen některé oblasti. „V posledních letech hodnoty znečištění v České republice padaly dole,“ říká Bohumil Kotlík, odborník na smog ze Státního zdravotního ústavu.

V těchto dnech se však před smogem dá uniknout pouze do hor - odjet z města na venkov totiž většinou nestáčí. „Zatímco ve městech znečišťují vzduch emise z automobilů

a průmyslu, na venkově je to vytápění tuhými palivy a situace tam může být ještě horší. Vzhledem k mrazům tam lidé začínají také víc topit,“ vysvětluje Ondřej Vlček z Českého hydroметеорологického ústavu. „Dost často mají jejich komíny špatný tah a druhá věc je, jak a čím venkovně topí. Pokud není kotel správně obsluhován, mohou být emise mnohonásobně vyšší,“ dodává Vlček.

Města se snaží kritickou situaci řešit. V Přerově je v těchto dnech veřejná doprava zdarma. Stejně opatření zvažuje vedení Prahy a Středočeského kraje. **➤ Více čtěte na str. 3**

VZP navzdory kritice nalije do „cestovky“ 420 milionů

podle nichž VZP děti vybírá. „Na tyto pobyty jezdí prakticky zdravé děti, které většinou neužívají trvale žadné léky,“ říká Ladislav Svozil, který Mořského koníka jako lékař osobně absolvoval. Podle doktorů by pojišťovny měly spíš podpořit využití tuzemských léčeben.

Ani kritika, že VZP dává lukrativní zakázky v posledních letech stejné cestovce Kovotour plus, nic nezmení. Naopak, VZP chce s „konkern“ pokračovat ještě ve kolepepět než do sud. Na dotaz MF DNES proč, neodpověděla. **➤ Pokračování na str. 4**

Domáci péče: dva roky volna

Ondřej Lehnert
reportér MF DNES

PRAHA Lidé pečující o své těžce nemocné příbuzné odkázané na pomoc okolí si možná brzy budou moci vrátit az dovolenou ošetřovatelskou dovolenou. Se změnou zákona, jehož text má MF DNES k dispozici, přišli poslanci ČSSD v čele s Jeronýmem Tejcem a šéfem poslanců ČSSD Romanem Sklenákem.

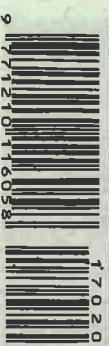
Možnost vybrat si dovolenou by měli lidé pečující o rodiče svoje nebo svého partnera, případně prarodiče, kteří nejsou schopni posta-

rat se o většínu základních životních potřeb. „V České republice je v současnosti téměř 80 tisíc lidí ve stupni závislosti III a 45 tisíc lidí ve stupni závislosti IV,“ přibližuje autor návrhu Tejc. Zaměstnavatel by žádosť o péči musel vyhovět. Jedinnou podmínkou je, že dotyčný je u něj zaměstnán minimálně rok. Dovolnou by si mohli vzít jen jednou a nepobíral by během ní žádnou mzdu. Zdravotní pojištění by za pečujícího odváděl stát.

Předloha se do Sněmovny dostává ve stejné době, kdy jde do vlády návrh ministryně práce a sociálních věcí Michely Markové rovněž

z ČSSD, a to na zavedení dlouhodobého ošetřovného. To je však postavené jinak. Počítá s možností nanejvýš tříměsíčního volna. Stát má ale během něho ošetřujícím hradit 60 procent mzdy. Marková říká, že si obě změny umí představit zároveň. S prosazením to však ČSSD nebudemí jednoduché.

„Také si umím by dva zákony představit vedle sebe. Tři měsíce by stát platil a tři čtvrté roku by se museli postarat o sebe. Ale přijde mi to jako špatné řešení,“ říká místopředsedkyňe sněmovního výboru pro sociální politiku Radka Maxová z ANO. **➤ Pokračování na str. 2**

MF DNES XXVIII/20
Předplatné 225 555 556
www.mfanes.cz

Cena v zahraničí: Slovensko 1,10 €

idNES.cz Navštivte náš zpravodajský server www.idnes.cz

Komentář
Petra Suchomela
Svět, kde
mámy vyšly
z módy str. 12

Kudvy
vede cesta
k titulu str. 20

Verner
a maskot
Axel str. 13

Auto DNES
Veterán jako
investice

Z domova

„Rodičovská“ na rodiče

Zaměstnavatelé budou muset uvolnit lidi pečující o příbuzné.

Onařej Lehnert
reportér MF DNES

Pro zaměstnavatele by to byla nová povinnost. Uvolnit zaměstnance pečujícího o svou maminku, dědečka nebo třeba tchána. Podobně jako u rodičovské dovolené by zaměstnanci museli držet místo. V tomto případě až dva roky.

„Ale zatímco u rodičovské dovolené lze odhadovat, kdy se zaměstnanec vrátí, tady to jde těžko. Nevíme, zda si máte hledat nového zaměstnance, protože se ten stávající může vrátit možná za měsíc, možná za rok,“ upozorňuje prezident Unie zaměstnavatelských svazů a také Asociace poskytovatelů sociálních služeb Jiří Horecký.

Dalším úskalím by podle něho mohla být zneužitelnost: „Mělo by se kontrolovat, aby to nebylo zneužito tak, že někdo nebudu chodit do práce, zaměstnavatel mu bude držet místo a on si přitom na tu péči najde někoho jiného,“ tvrdí. Autor návrhu, sociálnědemokratický poslanec Jeronym Tejcl, se toho neobává. „Už dnes jsou úřední práce u daných osob prováděny kontroly. Kontroluje se, jak a kdo se o osobu stará,“ říká. „Nedovedu si představit, že by se někdo vzdal výdělků a zneužil situace příbuzného, aby si mohl udeřlat neplacené voňo,“ dodává Tejcl.

A co když dojdou peníze?

Lidé na ošetrovatelské dovolené totiž nebudou mít žádné příjmy. „Zajímalo by mě, z čeho budou ti lidé, kteří budou rok nebo dva bez peněz, žít. Ty lidé skončí za chvíli na hranici chudoby a budeme je sanovat sociálními dávkami,“ pozastavuje se nad návrhem poslanýkné ANO Radka Maxová.

Tejcl však upozorňuje, že návrh ČSSD nechtěl nasměrovat tak, aby vznikla nová sociální dávka. Pouze aby měli lidé pečující o svoje starší příbuzné - přičemž často jde o nejohroženější skupinu zaměstnanců ve věku nad 55 let - možnost se na nějaký čas z pracovního poměru bez dalších nákladů vyvázat a poté se do něho zase vrátit.

Lidé pečující o svoje příbuzné by mohli částečně využít příspěvků na péči, stanoveného už v současnosti

zákonem. Ten v případě osob ve stupni závislosti III číni 8 800 korun, u nejvyššího stupně závislosti IV pak 13 200 korun.

Právě navázání na stupeň závislosti se nelíbí poslankyni TOP 09 Jitce Chalánkové, podle které jde o „korupční řízek“.

O stupni závislosti nicméně neurozhoduje jediný člověk - k zářateři nejříve přijde na kontrolu sociální pracovník, poté se žádost zabývá posudkový lékař úřadu práce, o přiznání či nepřiznání příspěvku pak rozhoduje krajská pobočka úřadu práce ve správním řízení.

„Než se vyřídí stupeň závislosti, nějakou dobu to trvá, což už může být problém,“ upozorňuje lidovecký poslanec Vít Kaňkovský, podle něhož by poslanci, když už teď budou návrh ČSSD řešit, měli popřemyslet i nad tím, jak pomoci lidem v akutních případech.

Tejcl se případným změnám nebrání. „K návrhu se bude muset vyjádřit vláda, ve Smečnovně ho přeberou výbory, bude ještě dost příležitosti bavit se o jednotlivých parametrech, dovedu si tam představit úpravy,“ říká poslanec.

Jan Loman
ředitel spolku pro seniory a jejich blízké Život 90

Je to dobré opatření, které podpoří integraci rodiny. Je lepší, když se o tátu nebo mamku starají příbuzní, než aby je dali do domova pro seniory. I když úplně nejlepší varianta je sdílená péče, kdy se o člověka ve vysokém stupni závislosti postará jak rodina, tak profesionální služba. Rodina někdy nemusí stačit, třeba zvedání člověka často odnesou záda. A mnohdy péče během mnohem déle než dva roky, během nichž je důležité neztratit kontakt se zaměstnavatelem.

Jan Zihos
Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů

Zaměstnavatelé s návrhem nesoouhlasí. Zajistit ve velice krátké době na profesně odpovídající úrovni adekvátní náhradu zejména u technických profesí je zcela neekonomické. Zaměstnavatelé sice chtějí, že tato varianta je pro státní rozpočet levnější než sociální dávky poskytované pečovateliům o tyto osoby, ale je to přenesení nákladů na zaměstnavatele, a tím zvyšování neproduktivních nákladů na pracovní sílu a zhoršování konkurencoschopnosti.

Iva Holmerová
ředitelka Geronto-logického centra

Jsem pro. Pečující jsou zpravidla ženy v předdůchodovém věku, což je z pohledu zaměstnanosti velmi nízková skupina. Rozhodování, zda pečovat, když se pak nebudou moci vrátit do práce, je pro ně složité. Garance, že se po odvedení této náročné role budou moci vrátit do zaměstnání, by pro ně byla velmi dobrá.

Martina Matlová
ředitelka České Alzheimerovské společnosti

Jakákoli podpora rodinných pečujících a toho, aby člověk, který potřebuje pomoc, mohl zůstat co nejdéle doma, je dobrá. Je otázka, jestli to bude dostatečující úprava. Ale každá osoba, aby byla podporována i rodinní pečující, stojí za to podpořit.

Foto: Shutterstock

Kojenec zemřel kvůli schválnosti řidiče

PRAHA Do vazby večera putoval řidič, který na konci loňského roku zavinil agresivní jízdu nehodu tří aut na dálnici D10, při níž zemřelo osmiměsíční dítě. Policie jej obvinila z obecného ohrožení. Vyšetřovatelé totiž z videozáznamu pořízeného jedním z účastníků nehody zjistili, že její příčinou bylo vyhržování.

Tragická nehoda se stala 28. prosince na 32. kilometru dálnice D10 nedaleko obce Brodce ve směru na Mladou Boleslav. Kromě kojence, který zemřel po převozu do nemocnice, utrpěli dva lidé středně těžké poranění a jeden muž byl zraněn vážně.

Podle informací policie řidič sřif-

za ním jedoucí auto, do kterého pak naboural další vůz.

„Muž, na kterého byl vydán krajským státním zastupitelstvím předběžný souhlas se zadržením, byl obviněn ze spáchání zvlášť závažného zločinu obecného ohrožení a byl vzat do vazby,“ sdělil večera mluvčí středoecké policie Jakub Vintálek.

Za tento čin muži hrozí trest od osmi do patnácti let vězení.

Přběh nehody se podařilo zjistit díky videu, které pořídil jeden z účastníků. Zřejmé je záznamu však policie s ohledem na pozstatlé zámnam odmítá. Při nehodě, kterou v jednom z aut nepřežili kojeneček, utrpěli

Podle informací policie řidič sřif-

Tragédie na D10 Auto, v němž po kolizi s vyhržujícím řidičem utrpěli zranění čtyř lidí. Osminměsíční kojeneček, jím nakročen podleh. Foto: Jiří Melixner, iDNES.cz

Vyhrožoval bombami na sjezdovce, hrozí mu 5 let

JESEŇNÍK Policisté vypátrali autora anonymního oznámení o uložení šesti bomb v lyžařském areálu v Ostružné na Jesenícku, kvůli němuž v neděli evakuovali ze střediska tři stovky lidí.

„Kriminalistům se podařilo zjistit důkazy prokazující jednání této podezřelé osoby,“ řekla policejní mluvčí Tereza Neubauerová. Policisté lyžařský areál v Ostružné kvůli anonymnímu oznámení prohlédávali od nedělního rána do 14 hodin, žádnou bombu však nenašli.

V areálu museli zkontrolovat kromě jiného několik kilometrů sjezdovek a řadu budov. Do akce bylo nas-

zeno 25 policistů včetně psůvoda, hasičů i horští záchranníci. „Ve velmi krátké době se kriminalistům podařilo identifikovat osobu stojící za tímto oznámením. Jíž nyní je jasné, že se nejednalo o konkurenční boj provozovatelů lyžařských středisek, ale šlo o člověka z jiného kraje, který nemá žádný vztah k lyžařskému středisku,“ uvedla Neubauerová.

Kriminalisté už podle mluvčí zjistili potřebné důkazy. „V následujících dnech musí shrmatážit podklady k vyčíslení celkové způsobilosti škody,“ dodala mluvčí. Za střelení poplašné zprávy hrozí až pět let vězení. (CTK)

Tejcl se přesto věří. A vsází na tři věci: Na to, že poslanci jeho návrh mohou rychle projednat - je totiž velmi stručný, sestává z jediného odstavce. Na to, že změna podle Tejce nebude rozpočet nic stát. A pak na to, že ANO a KDU-ČSL myšlenku domácí péče o dlouhodobě nemocné podporují.